

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

Capitvlvm XXXI. Ab eo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62559)

CAPITVLVM XXX.

Cùm non deceat.

PARAPHRASIS.

Personæ ecclesiasticæ, quæ iuxta c. cupientes, 16. §. Ad hæc, hoc lib. & tit. pro informando Pontifice, super negotio electionis Romam mittendi, interim dum causâ ecclesiæ abesse coguntur, fructus beneficiorum suorum, exceptis quotidianis distributionibus, quæ præsentibus tantum dari solent, integros percipere debent, sicuti si præsentibus essent. Idque idcirco, quod non deceat alicui officium suum damnosum esse.

SUMMARIUM.

1. *Qui propter ecclesiæ utilitatem absens est à loco beneficii, fructus integros interea percipere debet, exceptis distributionibus.*
2. *Idem est de electo, dum electus electionis suæ prosequenda, & confirmationis petenda causâ abesse cogitur.*

NOTANDVM Vn. Qui propter ecclesiæ utilitatem absens est à loco beneficii, fructus integros, exceptis quotidianis distributionibus, interim percipere debet. Qui de re dixi lib. 4. tr. 2. c. 7. q. 2.

2 Dubitatur hic apud Ioan. Andr. vtrum etiam electus interim, dum electionis suæ prosequendæ, & confirmationis petendæ causâ abesse cogitur, redditus beneficiorum, exceptis distributionibus, accipere possit? Responso debet esse affirmatiua, si electus ex quacumque necessitate compulsus ad Pontificem, aliumque Confirmatorem se conferre, causam electionis obtineat: quia causâ ecclesiæ abuisse censetur. Quamuis autem de electo nulla hic mentio facta sit, sed tantum de duobus electoribus, qui instructi in negotio electionis Romam mittendi sint, tamen responso huius c. non debet restringi ad huc tantum casum, sed ad omnem alium, in quo ecclesiæ utilitas principaliter specta-

tur. Cæterum si beneficiatus diutius abesse, quam propter ecclesiæ utilitatem abesse cogatur, secundum proportionem eius temporis, in quo residere & officium præstare debuisset, fructus ei subtrahi possunt, uti hic Gl. notat, ver. hac de causa.

Sed nec illud speciale esse videtur, quod in fine huius c. legimus, non obstante quocumque consuetudine, statuto, aut privilegio, fructus beneficii retineri posse ab ijs, qui Romam se conferunt, ut informationem de electione, postulatione, aut provisione ad prælaturam. Nam consuetudo, vel statutum, prævalere non potest, si ecclesiæ damnosum sit: talis autem consuetudo, vel statutum in ecclesiæ damnum cederet: quandoquidem Ecclesiastici compelli facile non possent, ut ecclesiæ negotia gesturi discederent, si tempore absentia beneficiorum fructibus carere deberent. Igitur talis consuetudo, seu statutum irrationabile iudicari debet.

CAPITVLVM XXXI.

Ab eo.

SUMMARIUM.

Qui opponit euidenrem defectum scientiarum, moralium, natalium contra promouendum, panisere non potest, etiam si promouendum consentiat.

TItius inter cætera obiecit electo, postulato, aut aliter promouendo manifestum defectum, v. g. scientiæ, morum, natalium, postea recedere vult, seu reuocare obiectum, vel saltem qualitatem eius, quod dixerat esse defectum manifestum; Queritur, vtrum id ipsi permittendum sit? Respondet Bonifac. VIII. Nequaquam: Cùm enim opponens, si in probatione defectus manifesti (super quo statim initio audiendus est) deficiat, & prosecutione causæ omnino repelli debeat, perinde ac si in omnium obiectorum defecisset, iuxta c. si forte, 11. hoc lib. & tit. statim apparet, in præiudicium electi id cessaturum.

num, si actor, qui manifestum defectum obiecerat, eo reiecto seu reuocato, alijs insistere permittatur.

NOTANDVM Vn. Mutare consilium quis non potest, in alterius detrimentum, vti etiam habetur in reg. 33. hoc lib.

Sed querit hic Gl. ver. poenitere: Quid si aduersarius, siue electus consentiat, vt ad defectum manifestum, quem actor obiecerat, ostendendum non teneatur, vtrum reuocatio à Iudice necessario admittenda sit. Responso est negatiua: Quia, vt controuersia cito expediatur, & ecclesie Prælati idoneus provideatur, expedit ante omnia examinari, vtrum defectus manifestus, qui obiectus fuerat, in electo reperiatur, necne. Ex quo satis colligitur, rationem, quæ in textu afferitur de præiudicio electi, non esse adæquata: quia eo etiam cessante, si videl. electus huius iuri & commodo renuntiet, constitutioni locus erit. Quia agitur hic etiam de iure publico, cui priuatis pactionibus renuntiare nequit.

CAPITVLVM XXXII.

Ex eo.

PARAPHRASIS.

Quidam ecclesie Cathedralis Canonicus, in pupillari ætate constitutus, vocatus non fuit vnà cum alijs Canonicis ad electionem Episcopi: Quæsitum fuit, vtrum de contemptu conqueri, & idcirco electionem se absente impugnare possit. Negando respondet Bonifac. VIII. Quia nec iura, nec ratio permittit, vt is, qui plenam rationis discretionem consecutus non est, ad præstandum in electione suffragium admittatur.

SUMMARIYM.

1. Iure antiquo etiam pupillus, modo infantiam excessisset, capax erat beneficii ecclesiastici: iure autem nouo Trident. nemo ante decimum quartum annum inchoatum.

2. In Religionibus ad spiritualia opera institutis nullus admitti debet ad electionem, nisi expressè, vel tacitè professus.

Neque laicus conuersus cum Clericis, nisi diuturna consuetudo aliud prescripserit.

NOTANDVM. Pupillus, id est, minor xiv. annis modò infantia excesserit, iure antiquo beneficium ecclesiasticum consequi, imò Canonicus, etià ecclesie Cathedralis, esse poterat: sed ad Capitulum talis nõ admittebatur, quòd rationis maturitatem consecutus non esset. Ita docet Gl. in c. si eo tempore, 9. de rescriptis, hoc lib. ver. ætatè. Postea verò Innocent. VIII. reg. 17. Cancellar. statuit, vt ad præbendam canonicalem in ecclesia Cathedrali nemo admittatur, nisi decimum quartum ætatis annum compleuerit, neque ad canonicatum ecclesie Collegiate, nisi saltem annum decimum exegerit. Idque ad eò, vt neque prouiso, aut mandatum de prouidendo personæ dictam ætatem non consecutæ à Sede Apostolica recipiendum sit, nisi expressa mentio fiat, non obstante minore ætate prouidendum esse.

Denique verò in Concilio Trident. sess. 23. c. 6. de reformat. generatim constitutum est, vt nullus, quamuis primà tonsurà initiatus, aut in minoribus ordinibus constitutus sit, beneficium ecclesiasticum ante decimum quartum ætatis annum obtinere possit. Id verò Cardinales eo loco declararunt accipiendum esse de anno decimo quarto cœpto. Vide quæ scripsi lib. 4. Theol. moral. tr. 2. c. 14. edit. 2.

S. In ecclesiis.

In ecclesiis regularibus, aut Monasterijs, qui religionem seu expressè, seu tacitè professi non sunt, cum professis ad electionem admitti non debent: sed neque laici conuersi vnà cum Religiosis clericis electioni interesse debent.

Pro intellectu huius s. aduerte, quòd aliquæ Religiones ad spiritualia opera institutæ sunt, quorum professi præcipui clerici esse debent: Aliquæ verò Religiones ad opera

Hh h

tem.